

Begrippen in de GGZ

- **Basis-GGZ**

Vanaf 2014 komen vragen over geestelijke gezondheidszorg binnen bij de huisarts, die extra geld krijgt om mensen met psychische problemen te helpen. Daarbij werkt de huisarts bijvoorbeeld samen met een gespecialiseerde praktijkondersteuner (POH-GGZ) of een psycholoog. Alleen als de huisarts (of POH-GGZ) niet in staat is de behandeling uit te voeren, verwijst hij of zij door naar een zorgaanbieder binnen de Basis-GGZ (voorheen de eerstelijns psychologische zorg) of naar de gespecialiseerde GGZ (voorheen de tweedelijns GGZ). Bedrijfsartsen en jeugdartsen mogen ook doorverwijzen naar de [Basis-GGZ](#) of de gespecialiseerde GGZ. Een behandeling binnen de Basis-GGZ kan bijvoorbeeld bestaan uit gesprekken met een psycholoog, psychotherapeut of psychiater of een vorm van e-Health (e-Health zijn programma's op internet).
- **Gespecialiseerde GGZ**

Zorg voor patiënten met zware, ingewikkelde psychische aandoeningen. Gespecialiseerde GGZ kan klinisch worden verleend of ambulante. In het eerste geval wordt een patiënt opgenomen in een psychiatrische instelling of ziekenhuis. In het tweede geval krijgt de patiënt bijvoorbeeld begeleiding van een gespecialiseerde verpleegkundige in een polikliniek.
- **Klinische GGZ**

Geestelijke gezondheidszorg die wordt geboden aan mensen die verblijven in een psychiatrische instelling of ziekenhuis. Het kan hierbij gaan om een kortdurende opname (bijvoorbeeld bij een psychose) waarna een patiënt weer snel terug kan keren naar huis of om langdurige opname bij zeer ernstige stoornissen. Tussen de rijksoverheid en de brancheorganisaties in de GGZ is afgesproken dat het aantal 'klinische bedden' met een derde wordt teruggebracht in de komende jaren.
- **Beschermd wonen**

Wonen in een accommodatie van een instelling (bijvoorbeeld een groepswooning). Cliënten krijgen begeleiding gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen. Beschermd wonen is een voorziening voor personen met psychische of psychosociale problemen die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.
- **Maatschappelijke opvang**

De opvang van dak- en thuislozen; mensen die geen huis meer hebben en niet in staat zijn zich op eigen kracht te redden. Zij kunnen tijdelijk opgevangen worden door de gemeente en ondersteuning ontvangen om hun leven weer op de rails te krijgen. De daadwerkelijke opvang dient zo kort mogelijk te zijn en is slechts een deel van een keten. Het uiteindelijke doel is te bevorderen dat cliënten weer in staat zijn op eigen kracht mee te doen in de samenleving en hen zoveel mogelijk zelfstandig te laten wonen. Steeds vaker wordt geprobeerd het verblijf in een opvanginstelling te beperken en daklozen zo snel mogelijk in een woning onder te brengen met ambulante begeleiding (zogenoemde '[housing first](#)'-projecten). Daarmee wordt de keten behoorlijk ingekort. De keten eindigt met uitstroom naar een zo zelfstandig mogelijke woonvorm en nazorg.
- **Verslavingszorg**

De verslavingszorg behandelt mensen met verslavingsproblemen. Verslavingsproblemen houdt in problematisch gebruik van en de verslaving aan alcohol, drugs, slaap- en kalmeringsmiddelen, gokken, etc. In Nederland zijn ongeveer vijftien instellingen voor gespecialiseerde verslavingszorg actief. In deze instellingen werken artsen, verpleegkundigen, psychologen en psychiaters.
- **Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)**

Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) omvat preventieve zorg voor de gehele bevolking, preventieve zorg voor risicogroepen en zorg voor kwetsbare personen die zelf geen hulp zoeken zoals dak- en thuislozen en zorgschuw geworden mensen (de zogenaamde zorgwekkende 'zorgmijders'). De OGGZ wordt gedefinieerd als alle activiteiten op het terrein van de geestelijke gezondheid die niet worden voorafgegaan door een vrijwillige, individuele hulpvraag van een cliënt.
- **Bemoeizorg**

De meest gangbare definitie van bemoeizorg geeft aan dat het gaat om assertieve, outreachende hulpverlening die niet op geleide van een vrijwillige, individuele hulpvraag wordt uitgevoerd. Daarmee beweegt bemoeizorg zich op het terrein van de (openbare) geestelijke gezondheidszorg (OGGZ). Bemoeizorg gaat over moeilijke en complexe probleemsituaties van sociaal kwetsbare mensen die zelf niet om hulp vragen. Meestal is het iemand uit de omgeving die melding maakt van verwaarlozing, overlast of andere zorgwekkende problemen.